

वा० रा०

॥४८॥

॥३९॥ आरक्षः समाजस्थानं जनस्थानाख्यं आरक्षोत्तपालः स्वरादिरित्यर्थ इत्यन्ये ॥४०॥ ४१॥ सा सीता केनाख्याता हर्तव्यत्वेन कथिता येन कथिता समिन्नरूपस्ते शत्रुः ॥ त्वया दानादिना नन्दितो को नन्दति ॥ नन्दित इति पाठे नन्दितो वमानितः ॥ कस्त्वां न नन्दति न संतुष्यति क्रुध्यतीति यावत् ॥ त्वया तिरस्कृतस्तावकमैश्वर्यमसहमानः सन् त्वया सह कृत्रिममित्रभावं प्राप्तः सन्त वेदुःशां बुद्धिमुपदिशतीति भावः ॥ ४२॥ सीतामिहानयेति को ब्रवीति तं ब्रवीहि ॥ ईडार्थः ॥ शृंगमौन्नत्यं ॥ ४३॥ सच शत्रुरसंशयमित्य एवमुक्तो महातेजामारीचेन सरावणः ॥ ततः पश्चादिदं वाक्यमब्रवीद्वाक्यकोविदः ॥ ३९॥ आरक्षो मे हतस्तातरामेणा क्लिष्टकारिणा ॥ जनस्थानमवध्यंत सर्वे युधिनिपातितं ॥ ४०॥ तस्य मे कुरुसाचिव्यंतस्य भार्यापहारणे ॥ राक्षसेन्द्रवचः श्रुत्वामारीचो वाक्यमब्रवीत् ॥ ४१॥ आख्याता केन वा सीतामित्ररूपेण शत्रुणा ॥ त्वयाराक्षसशार्दूलको न नन्दति नन्दितः ॥ ४२॥ सीतामिहानयस्वेति को ब्रवीति ब्रवीहि मे ॥ रक्षो लोकस्य सर्वस्य कः शृंगं छेत्तुमिच्छति ॥ ४३॥ प्रोत्साहयति यश्च त्वांसच शत्रुरसंशयं ॥ आशीविषमुखादंष्ट्रां उद्धर्तुं चेच्छति त्वया ॥ ४४॥ कर्मणानेन केनासिकापथं प्रतिपादितः ॥ सुखसुप्तस्य ते राजन् प्रहृतं केन मूर्धनि ॥ ४५॥ विशुद्धवंशाभिजनाग्र हस्ततेजोमदः संस्थितो विषाणः ॥ उदीक्षितुरावणनेह युक्तः स संयुगे राघवगंधहस्ती ॥ ४६॥ असौरणांतः स्थितिसंधिवालो विदग्धर क्षोमृगहानृसिंहः ॥ सुमस्त्वया बोधयितुं न शक्यः शरांगपूर्णे निशितासिदंष्ट्रः ॥ ४७॥

त्र हेतुमाह ॥ आशीविषेत्यादि च यस्मात्त्वया प्रयोज्येनाशी विषमुखादंष्ट्रमुद्धर्तुं उद्धारयितुमिच्छति ॥ ४४॥ केन शत्रुणाऽनेन कर्मणा एतत्कर्मोपदेशेन कापथं नाशमार्गमितियावत् ॥ प्रहृतं वृथैव दुःखमुत्पादितमित्यर्थः ॥ ४५॥ राघवरूपो गंधहस्ती यस्य गंधं समाघ्रायान्ये गजाः पलायंते स गंधहस्ती मत्तगजः उदीक्षितुमपि इह देशे काले न युक्तः किंपुनर्योद्धुमित्यर्थः ॥ विशुद्धवंशेभिजनोभिजन नमेवाग्रहस्तः शृंगायं यस्य तेजः प्रताप एव मदो यस्य सः संस्थितौ समीचीनावस्थानौ दोषौ बाहू एव विषाणे दंतौ यस्य ॥ ४६॥ रणांतः स्थितिरूपारणमध्यावस्थानरूपाः संध योवालाश्च यस्य विदग्धरक्षसां रणचतुराणां राक्षसमृगाणां हंता शररूपैरंगैः पूर्णः ॥ ४७॥

आ० का०

॥४८॥